Нови хероји таблоидне културе

Пише: Јована Папан
петак, 12 јун 2009 14:35

Последњих година, славни и богати овога света постајали су још славнији и још богатији, захваљујући чињеници да је интересовање јавности за њих непрестано и вртоглаво расло. Таблоиди, тв-емисије, производи инспирисани звездама – све се продавало да боље не може бити. А онда је дошла економска криза. За оне који живе од славних, ствари наједном више нису биле тако бајне. Продаја жуте штампе драстично је опала ове зиме, доводећи у питање опстанак неких од најпознатијих америчких таблоида. Расипни животни стилови сиротих малих богаташица попут Парис Хилтон или Лидзи Лохен, у атмосфери општег осиромашења, једноставно су постали аут. Шопинг-оргије, раскалашне журке, фризуре од 50.000 долара и сличне згоде и незгоде из живота холивудске аристократије све више се дочекују са скептицизмом и апатијом. Једини који су још у стању да продају тираж су њихова величанства Бред Пит и Анђелина Џоли, што објашњава зашто су из недеље у недељу на насловним странама.

Коментатори пореде кризу савремене „селебрити“ културе са оном која је завладала након бајковитих двадесетих и тридесетих година XX века. И она времена имала су своје Парис Хилтон и друштво, децу аристократа и богатих индустријалаца, познатих само по томе што су познати. И они су правили најлуђе журке, највеће скандале, пунили ступце жуте штампе и продавали тираже. Међутим, када је избио рат, њихови безбрижни животи никога више нису занимали, и многи од њих су скончали у алкохолизму и наркоманији.

Добро, можда су опет наишла тешка времена за Парис и екипу, али таблоиди су ипак одлучили да се не предају без борбе. Ако се познати лоше котирају ових дана, шта је са непознатима? Муњевитом брзином, лепе, богате и размажене припаднике џет-сета на насловним страницама заменили су не тако лепи, богати ни размажени „обични“ људи. Или макар нешто што подсећа на њих.

Наравно, скандали и прљавштине из приватних живота и даље су најтраженија медијска роба, једино су се променили протагонисти. Уместо најновијег нервног слома Линдзи Лохен, ових дана главна вест у свету је живчани суноврат Сузан Бојл, средовечне домаћице из Шкотске, која пре пар месеци изненада постала глобална сензација након наступа у британском такмичењу талената, када је запањила жири и публику својим гласом. Упркос (тачније, захваљујући) томе што у себи нема ни трунке оног гламура који карактерише типичне звезде, Бојлова је тренутно вероватно најпознатија особа на свету, а њене наступе је преко интернета одгледало на стотине милиона људи. Заправо,

делиријум у који су медији упали када је у питању Бојлова један је од главних узрока њене „емотивне исцрпљености“ због које је ових дана завршила на психијатријској клиници.

Осим Сузан Бојл и њеног путовања од трња до звезда и натраг, насловнице ових дана запоседају још углавном протагонисти разних ријалити шоу програма са својим не тако гламурозним животним проблемима, романсама, свађама, перипетијама са децом, разводима, трагедијама. У настојању да до краја оголе животе обичних људи, таблоиди су почели све више да личе на кључаоницу која гледа на комшијски стан. Руку на срце, феномен ријалити програма базираних на експонирању обичних људи и храњењу воајерских склоности гледалишта није од јуче, већ је практично обележио читаву последњу деценију. Међутим, заузевши насловне стране на јуриш, „смртници“ попут Сузан Бојл или чувене самохране мајке осморки Нађе Сулејман, све озбиљније засењују сјај „божанстава“ попут Бритни, Парис или Анђелине.

Мада је економска криза дефинитивно кумовала кризи „селебрити“ културе, неки друштвени критичари сматрају да класичне гламурозне звезде нису постале баш толико „неморалне“ и политички некоректне за данашње прилике, колико заправо досадне. Упркос сталном инсистирању на томе да су и они „нормалне особе“, које муче исти проблеми који муче и обичне смртнике, богови са насловница у исто време чине све како би што мање личили на те исте обичне смртнике. Захваљујући сталном напретку технологије масовних комуникација, њихови животи постали су апсолутно изложени и медијски покривени, али зато све мање стварни и занимљиви. Окружени стилистима и личним јога инструкторима, нутриционистима, чупачима обрва, увек потпомогнути чудесима фотошопа без кога се не појављују на насловницама, они данас исувише „глуме“ себе и своје божанске животе 24 дневно. Њихове до савршенства конструисане јавне персоне једноставно су постале претерано изгланцане, стерилне и извештачене. Ко још жели да завири у фантастично дизајнирану и луксузно опремљену кухињу Тома Круза, када је очигледно да у којој нико никада ни јаје није испржио? Као што и њихове кухиње изгледају као мртве природе из каталога, тако и животи звезда све више личе на неке вашарске игроказе пуне стереотипних заплета и обрта, од непрестаног подмлађивања и пропагирања здравих животних стилова, преко окретања егзотичним религијама и сумњивим сектама, па до помпезног усвајања дечурлије из земаља трећег света. Наравно, сакривени испод „маски“ од ботокса које их спречавају да се смеју или плачу, и они сами све мање личе на људска бића.

С друге стране, када су (не)познати у питању, њихови животи пружају барем привид стварности – они, бар у почетку, нису толико вешти у позирању, глумљењу себе и скривању својих правих лица, па њихове људске особине успевају да провире на површину. Штавише, како би се дочепали својих 15 минута славе, спремни су да одбаце

достојанство и самопоштовање и своју интиму испоруче на тацни свакоме ко је спреман за њу да плати. А за овај врхунски производ таблоидне културе купац ће се увек наћи, јер нема ничег примамљивијег за публику од завиривања у тамне одаје људске природе.

Наравно, (не)познати и (не)обични, када једном доспеју у фокус јавности, по правилу врло брзо престану то да буду, јер се њихова обичност под светлошћу рефлектора истопи заједно са њиховим сиромаштвом и осталим манама обичних смртника. За трен ока, уз помоћ милионских уговора, саветника за имиџ и папараца, и они постају богати, лепи и досадни. У међувремену, док њихова сирова и небрушена харизма обичности још доноси профите, индустрија славе има времена да смисли нешто ново. Најзад, већ вековима јој то полази за руком.